

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Historia rosyjskiego obszaru językowego
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Katedra Rusycystyki
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Rusycystyki
Kierunek studiów	filologia rosyjska
Poziom studiów	studia I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	I/1
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Agnieszka Lis-Czapiga
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Henryk Grzyś

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	15								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- ☐ zajęcia w formie tradycyjnej
☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Studenci posiadają podstawowe wiadomości z zakresu historii powszechnej na poziomie szkoły średniej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zaznajomienie studentów z dziejami Rosji (i ZSRR) od czasów najdawniejszych do współczesności.
C ₂	Poszerzenie i usystematyzowanie wiedzy studentów o kraju nauczanego języka.
C ₃	Kurs, w założeniu, ma przynieść wymierne efekty na innych zajęciach, przede wszystkim z historii literatury rosyjskiej wszystkich okresów i kultury rosyjskiego obszaru językowego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Wiedza: <ul style="list-style-type: none">- student zna wybrane fakty i zjawiska z zakresu historii Rosji, jak również krajów – byłych republik ZSRR, a także o narodach wchodzących w skład Federacji Rosyjskiej.- student rozumie, wymienia i opisuje kluczowe wydarzenia historyczne, orientuje się we współczesnej sytuacji Rosji, rozumie najważniejsze wydarzenia dziejowe w historii rosyjskiego obszaru językowego	K_Wo1, K_Wo4, K_Wo9
EK_02	Umiejętności: <ul style="list-style-type: none">- student wyszukuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje dotyczące historii rosyjskiego obszaru językowego;- student właściwie dobiera źródła dotyczące historii Rosji, informacje z nich pochodzące, dokonuje ich syntezy i krytycznej analizy, stosuje techniki informacyjno-komunikacyjne;- student porządkuje fakty historyczne w ujęciu chronologicznym, rozpoznaje ich przyczyny, formułuje wnioski. Poprawnie używa nazw rosyjskojęzycznych w opisach wydarzeń, miejsc na mapie itp.- student samodzielnie planuje i realizuje własne uczenie się	K_Uo1, K_Uo2, K_Uo3, K_U11
EK_03	Kompetencje społeczne: <ul style="list-style-type: none">- student krytycznie ocenia posiadaną wiedzę i odbierane treści z zakresu historii Rosji;- student uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych, praktycznych i zasięga opinii wykładowcy w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem danego problemu	K_Ko1, K_Ko2

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne	
1. Państwo staroruskie. Słowianie Wschodni – życie, wierzenia, podział plemienny. Powstanie Rusi Kijowskiej. Chrzest Rusi. Ustrój społeczno-polityczny. Rozdrobnienie feudalne i jego przyczyny.	
2. Walka Rusi o zrzucenie niewoli tatarskiej i zjednoczenie. Pierwsze najazdy Mongołów. Podbój Rusi. Wzrost znaczenia Księstwa Moskiewskiego i proces zjednoczeniowy. Iwan Kalita, Dymitr Doński, Iwan III – bitwa na Kulikowym Polu, „stanie” nad rzeką Ugrą. Rozpad Złotej Ordy.	
3. Monarchia rosyjska w XVI wieku. Iwan Groźny: reformy lat 50., likwidacja chanatów, wojna o Inflanty, <i>opricznina</i> . Rządy Fiodora I i Borysa Godunowa.	
4. Rosja w wieku XVII. Kształtowanie się monarchii absolutnej. Czasy <i>smuty</i> . Samozwańcy. Wojna z Polską i Szwecją. Romanowowie u władzy. <i>Ułożenie Soborowe 1649</i> , reforma Nikona i rozłam w Cerkwi. Powstanie Siepana Razina.	
5. Rosja w I połowie XVIII wieku. Powstanie monarchii absolutnej. Rządy Zofii i panowanie Piotra I. Reformy Piotra I. Wojny. Lata przewrotów pałacowych. Anna Joannowna (<i>bironowszczyzna</i>) i Elżbieta Piotrówna.	
6. Rosja pańszczyźniana w II połowie XVIII wieku. Droga ku władzy Katarzyny II. <i>Absolutyzm oświecony</i> Rozbiory Polski. Powstanie Jemieliana Pugaczowa. Paweł I.	
7. Rosja w I połowie XIX stulecia. Rządy Aleksandra I i Wojna Ojczyźniana. Polityka zagraniczna. Tajne stowarzyszenia. Powstanie dekabrystów. Polityka wewnętrzna Mikołaja I. Wzrost fali reakcji i „ponure siedmioletie”. <i>Słowianofile</i> i <i>okcydentaliści</i> . Wojna krymska.	
8. Rozwój kapitalizmu i polityka wewnętrzna caratu w II połowie XIX wieku. Rządy Aleksandra II. Zniesienie pańszczyzny i reforma uwłaszczeniowa. Inne reformy. Rewolucyjni demokraci. Ruch narodnicki. Kontrreformy Aleksandra III.	
9. Rosja na początku XX wieku. Panowanie Mikołaja II. Wojna rosyjsko-japońska i pierwsza rewolucja. Powstanie partii politycznych i Dumy Państwowej. Polityka Piotra Stołypina. Udział Rosji w pierwszej wojnie światowej. Upadek caratu. Dwuwładza. Przewrót październikowy.	
10. Okres Leninowski. Przemiany i wydarzenia lat 1917-1918. Wojna domowa. <i>Biali</i> i <i>czerwoni</i> . Obca interwencja. Wojna polsko-radziecka. Polityka gospodarcza (NEP). Utworzenie ZSRR. Gułagi.	
11. Okres Stalinowski. Kolektywizacja wsi. Likwidacja NEP-u. Represje stalinowskie lat 1936-1941. Pakt Ribbentrop-Mołotow. Wojna z Japonią na terenie Mongolii, z Finlandią i agresja ZSRR na Polskę. Zbrodnie NKWD. Deportacje ludności z terenów zaanektowanych. Katyń.	
12. Wojna niemiecko-radziecka. Sukcesy armii niemieckiej. Blokada Leningradu. Niemcy pod Moskwą. Stalingrad. Bitwa pod Kurskiem. Sojusznicy ZSRR. Jałta. Zdobycie Berlina i kapitulacja Niemiec.	
13. Zmierzch ery stalinowskiej (1945-1953). Repatriacje. Imperium GUŁAG. <i>Zimna wojna</i> . Śmierć Stalina. Nikita Chruszczow u władzy. XX Zjazd KPZR. Polityka zagraniczna Chruszczowa – rakiety na Kubie. Okres <i>odwilży</i> . Upadek Chruszczowa i przejęcie steru rządów przez Leonida Breżniewa i jego ekipę. Okres <i>zastoju</i> . <i>Praska wiosna</i> . Ruch dysydencki. <i>Realny socjalizm</i> . Afganistan.	
14. ZSRR w latach osiemdziesiątych. 15 miesięcy Jurija Andropowa. Konstanty Czernienko i próba restytucji starego systemu. Próba przebudowy państwa – <i>pieriestojka</i> i <i>głasnost'</i> . Michaiła Gorbaczowa. Polityka międzynarodowa – koniec <i>zimnej wojny</i> . Zamach stanu (1991) i odejście Gorbaczowa.	
15. Pod trójkolorową flagą Federacji Rosyjskiej. Borys Jelcyn u władzy. Rozpad ZSRR. Konflikty narodowościowe. Czeczenia. Polityka zagraniczna. Włodzimierz Putin prezydentem Federacji Rosyjskiej. Dymitr Miedwiediew.	

- B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium pisemne - zaliczeniowe	wykład
EK_02	Kolokwium pisemne - zaliczeniowe	wykład
EK_03	Kolokwium pisemne - zaliczeniowe	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie z oceną na podstawie pisemnego kolokwium końcowego.

Kolokwium (wypowiedź pisemna): ocenie podlega treść wypowiedzi: zgodność z tematem/trafność wypowiedzi, wyczerpanie tematu, student wykazuje się wiedzą na dany temat/problem.

Kryterium oceny kolokwium:

0% - 69,5% - ndst

70% - 80% - dst

80,5% - 85% - plus dst

85,5% - 90% - db

90,5% - 95% - plus db

95,5% - 100% - bdb

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela	1

(kolokwium zaliczeniowe)	
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do kolokwium)	40
SUMA GODZIN	56
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-----
zasady i formy odbywania praktyk	-----

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Bazylow L., *Historia Rosji*, Wrocław 1985 i późniejsze wznowienia.
2. Kijas A., Morzy J., Ochmański J., *Zarys dziejów ZSRR*, Warszawa 1984.
3. Kucharzewski J., *Od białego do czerwonego caratu*, Warszawa 1990.
4. Ochmański J., *Dzieje Rosji do roku 1861*, Warszawa 1970.
5. Pipes R., *Rosja carów*, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Andrusiewicz A., *Mit Rosji. Studia z dziejów i filozofii rosyjskich elit*, t.2, Rzeszów 1994
2. Ciechanowicz J., *Na styku cywilizacji*, Rzeszów 1997.
3. Ejdelman P., *Paweł I czyli śmierć tyrana*, Warszawa 1990.
4. Grzybowski S., *Elżbieta Wielka*, Wrocław 1984.
5. *Leksykon. Historia świata. Rosja*, Warszawa 2001.
6. Skott S., *Romanowowie wczoraj i dziś*, Warszawa 1994.
7. *Słowiańszczyzna i dzieje powszechne*, Warszawa 1985.
8. Troyat H., *Rasputin*, Warszawa 1988.
9. Wołoszański B., *Ten okrutny wiek*, Warszawa 1995.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej

